

Głosowanie korespondencyjne w kraju

Osoba uprawniona może głosować korespondencyjnie.

Zamiar głosowania korespondencyjnego powinien być zgłoszony przez osobę uprawnioną w urzędzie gminy, w której wpisana jest do rejestru wyborców, **do dnia 24 sierpnia 2015 r.**

Zgłoszenie może być dokonane ustnie, pisemnie, telefaksem lub w formie elektronicznej (patrz: [wzór pomocniczy](#)).

Powinno zawierać:

- nazwisko i imię (imiona),
- imię ojca,
- datę urodzenia,
- numer ewidencyjny PESEL,
- oznaczenie referendum, którego dotyczy zgłoszenie,
- wskazanie adresu, na który ma być wysłany pakiet referendalny albo deklarację osobistego odbioru pakietu referendalnego w urzędzie gminy,
- oświadczenie o wpisaniu osoby uprawnionej do rejestru wyborców w danej gminie.

W zgłoszeniu osoba uprawniona może zażądać przesłania jej wraz z pakietem referendalnym nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a.

Osoba uprawniona zostanie skreślona ze spisu w obwodzie właściwym dla miejsca stałego zamieszkania i ujęta w spisie osób uprawnionych w obwodzie głosowania właściwym dla obwodowej komisji do spraw referendum, wyznaczonej dla celów głosowania korespondencyjnego na terenie gminy, w której stale zamieszkuje.

Osoba uprawniona, nie później niż 7 dni przed dniem referendum, otrzyma z urzędu gminy pakiet referendalny, który zostanie doręczony **wyłącznie do rąk własnych** osobie uprawnionej, po okazaniu dokumentu potwierdzającego tożsamość i pisemnym pokwitowaniu odbioru. Jeżeli osoba uprawniona we wniosku zadeklarowała osobisty odbiór pakietu referendalnego, pakiet ten we wskazanym terminie (aż do dnia 4 września 2015 r.) będzie możliwy do odebrania w urzędzie gminy (w godzinach pracy urzędu).

Jeżeli osoba uprawniona nie może potwierdzić odbioru, doręczający sam stwierdzi datę doręczenia oraz wskaże odbierającego i przyczynę braku jego podpisu.

W przypadku nieobecności osoby uprawnionej pod wskazanym adresem doręczający umieści zawiadomienie o terminie powtórnego doręczenia w skrzynce na listy lub gdy nie jest to możliwe, na drzwiach mieszkania. Termin powtórnego doręczenia nie może być dłuższy niż 3 dni od dnia pierwszego doręczenia.

W skład pakietu referendalnego przekazywanego osobie uprawnionej wchodzi:

- koperta zwrotna,
- karta do głosowania,
- koperta na kartę do głosowania,
- oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu na karcie do głosowania,
- instrukcja głosowania korespondencyjnego
- i ewentualnie nakładka na kartę do głosowania. sporządzona w alfabecie Braille'a — jeżeli osoba uprawniona zażądała jej przesłania.

Na karcie do głosowania osoba uprawniona oddaje głos, w sposób określony w informacji znajdującej się w dolnej części karty do głosowania. Należy pamiętać, że znakiem „x” są dwie linie przecinające się w obrębie kratki przeznaczonej na oddanie głosu.

Po oddaniu głosu należy kartę do głosowania umieścić w kopercie oznaczonej „Koperta na kartę do głosowania” i kopertę tę zakleić. **Niezaklejenie koperty na kartę do głosowania spowoduje, że karta do głosowania nie będzie uwzględniona przy ustalaniu wyników głosowania.**

Zaklejoną kopertę na kartę do głosowania należy włożyć do koperty zwrotnej zaadresowanej na adres obwodowej komisji do spraw referendum. Do koperty zwrotnej należy także włożyć oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu.

Przed włożeniem oświadczenia do koperty zwrotnej należy wpisać na nim miejscowość i datę jego sporządzenia oraz własnoręcznie je podpisać. Niewłożenie oświadczenia do koperty zwrotnej lub niepodpisanie go spowoduje, że karta do głosowania nie będzie uwzględniona przy ustalaniu wyników głosowania.

Kopertę zwrotną należy zakleić i nadać w placówce Poczty Polskiej na adres obwodowej komisji do spraw referendum najpóźniej:

- do **3 września 2015 r.**, jeżeli placówka pocztowa znajduje się w gminie, w której wyborca jest ujęty w spisie wyborców,
- do **2 września 2015 r.** w dowolnej placówce Poczty Polskiej na terenie kraju.

Osoba uprawniona może przed dniem głosowania osobiście dostarczyć kopertę zwrotną do właściwego urzędu gminy (w godzinach pracy tego urzędu) lub w dniu głosowania **do czasu jego zakończenia**, osobiście dostarczyć kopertę zwrotną do obwodowej komisji do spraw referendum, której adres znajduje się na kopercie zwrotnej.

Głosować korespondencyjne nie mogą osoby uprawnione, które udzieliły pełnomocnictwa do głosowania oraz umieszczone są w spisach osób uprawnionych w:

- obwodach głosowania utworzonych w zakładach opieki zdrowotnej,
- domach pomocy społecznej,
- zakładach karnych i aresztach śledczych,
- domach studenckich lub zespołach domów studenckich.

W przypadku gdy osoba uprawniona zgłosiła zamiar głosowania korespondencyjnego, osobie tej zaświadczenia o prawie do głosowania w miejscu pobytu w dniu referendum nie wydaje się po wysłaniu do niej pakietu referendalnego, chyba że zwróciła ona pakiet referendalny w stanie nienaruszonym.